

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ

EDUCAȚIE MUZICALĂ

CLASELE A VII-A - A VIII-A

Aprobate prin ordin al ministrului

Nr. 5097/09.09.2009

București, 2009

NOTĂ DE PREZENTARE

Educația muzicală - ca disciplină de învățământ - are drept scop dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, a capacităților de exprimare și receptare muzicală, prin activități practice de cântare (vocală și instrumentală) și prin audiții muzicale.

Acest document reprezintă curriculum-ul revizuit de *Educație muzicală* pentru clasele a VII-a - a VIII-a, ca parte integrantă a parcurșurilor de învățare oferite elevilor în contextul școlarității obligatorii. Revizuirea prezentului curriculum a avut în vedere următoarele aspecte:

- generalizarea învățământului obligatoriu de 10 clase, începând cu anul școlar 2003-2004;
- menținerea și în perioada următoare a structurii și a alocărilor orare din actualul plan-cadru de învățământ, aprobat cu O.M. nr.3638/11.04.2001;
- centrarea competențelor pe formarea de capacități și atitudini, a căror evaluare să fie orientată de standardele curriculare de performanță, la sfârșitul clasei a VIII-a.

Revizuirea a constat, în principal, în reformularea standardelor curriculare de performanță la sfârșitul clasei a VIII-a, astfel încât principiul accesibilității să fie respectat într-o mai mare măsură.

Prezentul document cuprinde:

- competențe generale, urmărite pe parcursul întregii etape de școlaritate obligatorie;
- competențe specifice, conținuturi de parcurs, sugestii pentru repertoriul de cântece, sugestii pentru audiții muzicale proiectate pentru fiecare clasă;

Sugestiile privind repertoriul de cântece sunt orientative. Repertoriul poate fi extins prin includerea unor cântece populare aparținând zonei folclorice respective.

Dată fiind plaja orară prevăzută în planul cadru (1-2 ore pentru clasa a VII-a și 1/2-1 oră pentru clasa a VIII-a), curriculum-ul conține atât competențe specifice cât și conținuturi obligatorii, care aparțin curriculum-ului nucleu, cât și altele, care vor fi valorificate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii. Acestea din urmă sunt marcate cu asterisc și nu fac obiectul evaluărilor naționale.

În ceea ce privește distribuția orelor alocate clasei a VIII-a, acestea se pot desfășura fie în alternanță cu orele de educație plastică, fie grupate într-un singur semestru.

*Prezenta programă este valabilă pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, inclusiv școlile cu predare în limbile minorităților naționale. În acest ultim caz, în lecțiile de **Educație muzicală** se poate include material vocal și instrumental (exemplu: reproduceri de cântece și audiții), conform specificului național.*

COMPETENȚE GENERALE

- 1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)**
- 2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale**
- 3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical**
- 4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale și artistice**

VALORI ȘI ATITUDINI

1. Conștientizarea contribuției muzicii la constituirea fondului cultural comun al societății
2. Gândirea critică și autonomă dobândită prin receptarea și interpretarea creațiilor muzicale
3. Atitudinea reflexivă asupra valorii muzicii în viața individului și a societății
4. Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice, ca alternative la manifestările de tip kitch

CLASA A VII-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI/CONȚINUTURI

1. Dezvoltarea capacităților interpretative, vocale și instrumentale

Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
1.1 interpretarea vocală a unor cântece de diferite tipuri și genuri, controlând schimbările de dinamică, timbru și tempo	- exerciții de cultură vocală, relaxare, respirație, articulație, intonație, dicție - interpretare vocală, individuală sau în grup; - <i>cântare în canon pe două sau trei voci; - cântare armonică pe două voci;</i>
*1.2 utilizarea diferitelor procedee armonico-polifonice (cântări în canon pe două sau trei voci)	
1.3 interpretarea unor teme muzicale accesibile din lucrări celebre	- interpretare de teme muzicale celebre;
1.4 interpretarea instrumentală a unor cântece folosind tehnici specifice	- exerciții de tehnică instrumentală; - interpretare instrumentală.

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

Competențe specifice	Exemple de activități/conținuturi
2.1 audierea diferitelor lucrări muzicale, identificând tipul și genul de muzică	- audiții muzicale; - pregătire și participare la concerte, spectacole muzicale; - audierea de emisiuni muzicale radio, vizionare de emisiuni TV sau casete video cu înregistrări muzicale;
2.2 exprimarea interesului față de bogăția și varietatea folclorului muzical românesc, recunoscând în lucrările audiate specificul zonal	- discutarea și analizarea lucrărilor audiate;
2.3 sesizarea specificului diferitelor tipuri de muzică (populară, ușoară, de operă)	- concursuri “Recunoașteți audiția”, “Recunoașteți interpretul”; - povestirea acțiunii unor opere, operete, balet;
*2.4 corelarea informațiilor privind activitatea marilor compozitori cu contextul socio-cultural în care au creat	- documentare independentă (cărți, reviste, programe de concert)

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
*3.1 descifrarea unor cântece și teme muzicale în tonalitățile învățate	- exerciții melodice și ritmice; - solfegiere; - exerciții de intonare și recunoaștere a intervalurilor caracteristice din tonalitățile învățate;
*3.2 identificarea formei fixă sau libere a genurilor muzicii populare	- recunoașterea formei cântecelor populare;
3.3 cunoașterea și diferențierea elementelor componente ale genurilor muzicale scenice	- audiții muzicale.

Anexa nr. 4 la ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5097/09.09.2009

Educație muzicală, clasa a VII-a

4

Educație muzicală - clasele aVII- a – aVIII- a

4. Cultivarea sensibilității, imaginației și creativității muzicale/artistice

Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
4.1 interpretarea cu sensibilitate și expresivitate a piesele muzicale abordate	- interpretare; - exerciții de realizare a unor variații pe o temă dată;
4.2 sesizarea aportului elementelor de limbaj în planul expresivității muzicale	- audiții muzicale;
4.3 realizarea unor variații muzicale pe anumite teme ritmice sau melodice	- exerciții muzicale de tip “întrebare-răspuns”;
4.4 descoperirea unor anumite formule de acompaniament ritmic sau instrumental	- acompaniamente instrumentale folosind treptele principale ale tonalității;
4.5 asocierea mesajului muzical receptat cu imagini vizuale	- schițarea de decoruri și costume pentru genurile scenice; - comentarea unor lucrări muzicale audiate sau vizionate, descrierea unor detalii de ordin regizoral cu rol în sporirea expresivității; - imaginarea portretului fizic și moral al unui personaj dintr-o operă celebră pomind de la expresia muzicală.

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală:

deprinderi specifice de cânt
cântarea monodică și *polifonică (pe două și trei voci)
repertoriu de cântece¹

Practica instrumentală:

deprinderi de tehnică instrumentală
deprinderi de acompaniament
repertoriu de lucrări instrumentale

2. Elemente de limbaj muzical

Melodia:

organizări sonore tonale (actualizare)

Ritmul:

măsuri simple și compuse: 2/8, 3/8, 5/8
*diviziuni excepționale: trioletul
*ritmul măsurat și nemăsurat

Tempoul și nuanțele și rolul lor expresiv (actualizare)

Timbrul:

formații instrumentale: taraful și orchestra de muzică populară, formațiile de muzică ușoară, fanfara
interpreți celebri: soliști vocali și instrumentali de muzică populară, cultă, ușoară

Elemente de structură:

*forma fixă (strofică) și liberă (improvizatorică) în muzica populară românească
elemente componente ale operei, operetei și baletului: uvertură, arie, cor, duet, act, tablou, număr

3. Elemente de cultură muzicală

Tipuri de muzică și genuri reprezentative:

muzică populară; genuri ale folclorului ocazional: colinda și cântecul de stea, cântecul de nuntă; *genuri ale folclorului neocazional: doina și balada
*muzică religioasă

¹ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

Anexa nr. 4 la ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5097/09.09.2009

muzică cultă: opera, opereta, baletul

muzică ușoară: stiluri și interpreți

Compozitori: W. A. Mozart, G. Bizet, G. Rossini, G. Verdi, K.M. von Weber, P.I. Ceaikovski, A. Pann, I. Vidu, M. Jora

audiții muzicale²

Sugestii pentru repertoriul de cântece³

<i>Imnul eroilor</i>	I.G. Brătianu
<i>Românul</i>	C. Porumbescu
<i>Trompetele răsună</i>	G. Musicescu
<i>Cea de pe urmă noapte a lui Mihai Viteazul</i>	din colecția G. Musicescu
<i>Vântuleț de primăvară</i>	popular
<i>Trandafir de la Moldova</i>	popular
<i>M-a făcut mama oltean</i>	popular
<i>Fata dobrogeană</i>	popular
<i>Tatăl nostru</i>	A. Pann
<i>Apărătoarei Doamne</i>	cântare bisericească
<i>Unul sfânt</i>	cântare bisericească
<i>Mântuiește Doamne, poporul tău</i>	cântare bisericească
<i>Mergi la cer</i>	A. Flechtenmacher
<i>Colinde</i>	
<i>O, lume, ce frumoasă ești!</i>	L. van Beethoven
<i>Cântări de veselie</i>	G. Donizetti
<i>Cântec de leagăn</i>	J. Brahms
<i>Barcarola</i>	C.M. von Weber
<i>Corul vânătorilor din opera "Freischütz"</i>	C.M. von Weber

Sugestii pentru audițiile muzicale⁴

<i>Răsunetul Ardealului</i>	I. Vidu
<i>Răsunet de la Crișana</i>	I. Vidu
<i>Grânele vara se coc</i>	I. Vidu
<i>Negruța</i>	I. Vidu
<i>Trandafir de pe răzoare</i>	S. Drăgoi
<i>Opera Năpasta (fragmente)</i>	S. Drăgoi
<i>Divertisment rustic</i>	S. Drăgoi
<i>Tatăl nostru</i>	A. Pann
<i>Poloneze</i>	Fr. Chopin
<i>Valsuri</i>	Fr. Chopin
<i>Mazurci</i>	Fr. Chopin
<i>Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră</i>	Fr. Chopin
<i>Opera Nunta lui Figaro (uvertura, arii)</i>	W.A. Mozart

² A se consulta sugestiile pentru audițiile muzicale.

³ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

⁴ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile

Anexa nr. 4 la ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5097/09.09.2009
muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.
Educație muzicală, clasa a VII-a

6

Educație muzicală - clasele aVII- a – aVIII- a

Sugestii pentru audițiile muzicale⁴

Opera <i>Oberon</i> (uvertură)	K.M. von Weber
Opera <i>Freischütz</i> (fragmente)	K.M. von Weber
Opera <i>Bărbierul din Sevilla</i> (uvertura, arii)	G. Rossini
Opera <i>Wilhelm Tell</i> (uvertura)	G. Rossini
Opera <i>Coșofana hoață</i> (uvertura)	G. Rossini
Opera <i>Traviata</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Aida</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Nabucco</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Trubadurul</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Ernani</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Baletul <i>Lacul lebedelor</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul <i>Spărgătorul de nuci</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul <i>Frumoasa din pădurea adormită</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul <i>“La piață”</i> (fragmente)	M. Jora
Opera <i>Carmen</i> (fragmente)	G. Bizet

CLASA A VIII-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI/CONȚINUTURI

1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)

	Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
1.1	interpretarea cu acuratețe a unui repertoriu divers de cântece și de teme muzicale	- exerciții de cultură vocală; - interpretare de cântece sau teme muzicale; - cântare în canon; - cântare armonică;
1.2	interpretarea instrumentală a unui repertoriu de cântece și teme muzicale respectând indicațiile de frazare, nuanțare, tempo	- exerciții de tehnică instrumentală; - interpretare instrumentală; - interpretare vocală de cântece;
1.3	realizarea de acompaniamente instrumentale simple a cântecelor învățate	- acompaniament instrumental.

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

	Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
2.1	audierea unor lucrări muzicale, identificând anumite elemente de limbaj muzical	- audiții muzicale; - participare la concerte sau alte manifestări muzicale;
2.2	recunoașterea unor lucrări muzicale reprezentative din creația universală	- recunoașterea lucrărilor audiate; - identificarea genului;
2.3	emiterea unor judecăți estetice personale asupra operelor muzicale audiate	- discutarea și analizarea lucrărilor audiate; - utilizare de resurse variate pentru o mai bună înțelegere a lucrărilor muzicale audiate (programe de concert, reviste de specialitate, cărți, emisiuni radio, TV).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

	Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
*3.1	descifrarea unor cântece în tonalitățile învățate	- exerciții de citire ritmică și melodică; - solfegiere de motive sau teme muzicale; - descifrarea instrumentală a unor lucrări/piese muzicale simple
3.2	analizarea unor elementele de limbaj muzical din lucrările învățate sau audiate	- audiții muzicale;
3.3	diferențierea caracteristicilor genurilor muzicale	- analiza lucrărilor audiate.

4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale/artistice

	Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
4.1	interpretarea cu expresivitate a pieselor muzicale abordate	- interpretare muzicală; - concursuri de interpretare;
*4.2	emiterea de idei personale în comentariul lucrărilor muzicale audiate	- dezbateri, schimburi de opinii;

Competențe specifice	Exemple de activități /conținuturi
4.3 realizarea unor scurte improvizații și compoziții muzicale	- creare de formule de acompaniament; - exerciții de transformare a unei teme muzicale; - crearea unor contramelodii la o temă dată; - crearea unor combinații simple de acorduri instrumentale la o melodie dată; - utilizarea de surse bibliografice;
4.4 identificarea unor relații între creații aparținând diferitelor arte	- realizarea unor ilustrații sonore la tablouri, desene animate, texte, scenarii;
*4.5 să elaboreze proiecte artistice	- proiectarea și organizarea de programe artistice.

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală:

deprinderi specifice de cânt
cântarea monodică, **polifonică (canon pe două și trei voci) și armonică (pe două voci)*
repertoriu de cântece⁵

Practica instrumentală:

deprinderi de tehnică instrumentală
deprinderi de acompaniament
repertoriu de lucrări instrumentale

2. Elemente de limbaj muzical

Melodia:

organizări sonore tonale: tonalitățile Do Major, la minor, Sol Major, mi minor, Fa Major, re minor (actualizare); **tonalitățile Re Major, si minor, Si bemol Major, sol minor*

Ritmul:

combinații ritmice binare și ternare
rolul expresiv al ritmului
orchestra simfonică

3. Elemente de cultură muzicală

Audiții muzicale⁶

Genuri muzicale:

muzica cultă: liedul, sonata, concertul, simfonia
muzica ușoară, muzica de divertisment, muzică de jazz

Compozitori: J.S. Bach, J. Haydn, W. A. Mozart, L.v. Beethoven, Fr. Schubert, R. Schumann, Fr. Liszt, F. M. Bartholdy, J. Brahms, G. Enescu, M. Jora, P. Constantinescu

⁵ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

⁶ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de audiții muzicale.

Sugestii pentru repertoriul de cântece⁷

<i>Deșteaptă-te, române!</i>	A. Pann
<i>Gaudeamus igitur</i>	
<i>Pui de lei</i>	I. Brătianu
<i>Limba noastră</i>	Al. Cristea
<i>Graiul neamului</i>	T. Cerne
<i>Sfânta zi de liberate</i>	Al. Flechtenmacher
<i>Iancu la Turda</i>	T. Popovici
<i>Marș de 1 Mai</i>	C. Porumbescu
<i>Dorulețule</i>	I. Chirescu
<i>Eu mă duc, codrul rămâne</i>	T. Teodorescu
<i>Colinde</i>	Chiril Popescu
<i>Corul sclavilor din opera Nabucco</i>	G. Verdi
<i>Aria lui Papageno din opera Flautul fermecat</i>	W.A. Mozart
<i>Cântecul lui Solveig din suita Peer Gynt</i>	E. Grieg
<i>Trandafirul</i>	F. Schubert
<i>Arii din opereta Liliacul</i>	J. Strauss

Sugestii pentru audițiile muzicale⁸

<i>Tocata și fuga în re minor</i>	J.S. Bach
<i>Suita nr. 2 în si minor (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Concertul pentru două vioară și orchestră în re minor (partea I)</i>	J.S. Bach
<i>Concertul italian (pentru pian)</i>	J.S. Bach
<i>Concerte brandenburgice (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Missa în si minor (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Ave Maria</i>	J.S. Bach - Ch. Gounod
<i>Stabat mater</i>	S. Pergolesi
<i>Concertul pentru vioară în la minor</i>	A. Vivaldi
<i>Simfonia nr. 101 (Ceasornicul)</i>	J. Haydn
<i>Simfonia nr. 94 (Surpriza)</i>	J. Haydn
<i>Concertul pentru pian și orchestră nr. 21 în Do Major (partea a II-a)</i>	W.A. Mozart
<i>Mica serenadă</i>	W.A. Mozart
<i>Concertul pentru vioară și orchestră în La Major (partea I)</i>	W.A. Mozart
<i>Simfonia nr. 40 în sol minor (partea I)</i>	W.A. Mozart
<i>Sonata pentru pian op. 13 "Patetica"</i>	L. van Beethoven
<i>Sonata pentru pian op. 27 nr. 2 (a Lunii)</i>	L. van Beethoven
<i>Concertul pentru vioară și orchestră în Re Major (partea I)</i>	L. van Beethoven
<i>Concertul pentru pian și orchestră nr. 5 (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a V-a (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a IX-a în re minor (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a IX-a Din Lumea Nouă</i>	A. Dvorak
<i>Un american la Paris</i>	G. Gershwin
<i>West Side Story</i>	L. Bernstein
<i>Summertime</i>	L. Armstrong

⁷ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

⁸ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

